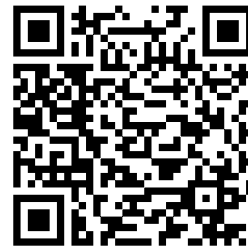

Облікова картка ДіР

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0221U102825

Державний реєстраційний номер: 0118U003278

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 10-02-2021

II. Етап виконання ДіР

Номер етапу: 3

Назва етапу: Підсумковий

Початок етапу: 01.2020

Закінчення етапу: 12.2020

Вид звітного документа: Остаточний звіт

III. Відомості про виконавця ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Інститут соціальної та політичної психології НАПН України

Код за ЄДРПОУ: 21600715

Місцезнаходження: вул. Андріївська, 15, м. Київ, Київська обл., 04070, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія педагогічних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 380444254556, 380444252408

IV. Відомості про співвиконавців ДіР

V. Відомості про замовника ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Національна академія педагогічних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00046077

Місцезнаходження: вул. Січових Стрільців, 52-А, м. Київ, Київська обл., 04053, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Кабінет міністрів

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 38444890860

VI. Джерела, напрями та обсяги фінансування ДіР

Підстава для проведення ДіР: 34 - договір (замовлення) з центральним органом виконавчої влади, академією наук (головними розпорядниками бюджетних коштів на проведення НДДКР)

Напрямок фінансування: 2.1 - фундаментальні дослідження

Джерела фінансування

7713 - кошти держбюджету

Код програмної класифікації видатків і кредитування (КПКВК): 6551030

Фактичний обсяг фінансування (тис. грн.): 2348.900

VII. Відомості про ДіР

Назва роботи українською:

Психологічні феномени групової взаємодії в складних соціальних ситуаціях

Назва роботи англійською:

Psychological phenomena of group interaction in complex social situations

Реферат українською:

У звіті представлено результати першого в Україні дослідження психологічних феноменів групової взаємодії в складних соціальних ситуаціях. За результатами дослідження розроблено концепції феноменогенезу групових процесів у складних соціальних ситуаціях гібридної війни, вимушеної міграції переселенців, соціальних трансформацій перехідного суспільства; захисної поведінки групи в умовах колективної травми і групових інформаційних травм; творення спільного образу майбутнього в процесі міжгрупової взаємодії етнокультурних груп у складній соціальній ситуації конфліктної історичної пам'яті; створено моделі психології колективних травм; механізмів взаємодії з дітьми усиновлювачів, які проживають складні соціальні ситуації; символізації групового досвіду долаття складних соціальних ситуацій як процесу посттравматичного зростання суб'єктів взаємодії у малих групах, низку відповідних розвивальних засобів, алгоритм дистанційного ведення кризових онлайн-груп; уточнено основні діагностичні маркери психічного благополуччя членів малих груп в складних соціальних ситуаціях, зокрема в умовах запровадження соціальних обмежень, спричинених пандемією COVID-19. Складні соціальні ситуації класифіковано за критерієм масштабу переживання ситуацій особою. Визначено чинники проблемної взаємодії соціальних суб'єктів, серед яких: циклічний характер дії колективної травми на групи; відсутність групової ідентичності або її зміни; необхідність захисту суб'єктами взаємодії групових цінностей. Емпірично підтверджено закономірності: вияву психологічних феноменів взаємодії у складних соціальних ситуаціях, впливу колективних травм на соціальні групи, використання міфологем групового протистояння (2997 осіб; 4260 новинних повідомлень; 54 тис. онлайн-контактів). Виявлено групові конструктивні та деструктивні стратегії опрацювання складних соціальних ситуацій, запропоновано засоби психологічної допомоги соціальним суб'єктам, визначено групові ресурси долаття складних соціальних ситуацій.

Реферат англійською:

The report presents the results of the first in Ukraine study of psychological phenomena of group interaction in complex social situations. The concepts of the phenomenogenesis of group processes in complex social situations of hybrid war, forced migration of internally displaced individuals, social transformations of the transitional society, protective behavior of the group in the conditions of collective trauma and group information traumas were developed. The concept of creating a collective image of the future in the process of intergroup ethnocultural interaction in complex social situations of conflicting historical memory was developed. The model of adoptive parents' interaction with children in complex social situations were identified. The model of symbolization of group experience of complex social situations coping in the process of post-traumatic growth of interaction subjects in small group and appropriate developmental tools is developed. The algorithm for remote management of online crisis groups is proposed. The main diagnostic markers of mental well-being of small groups' members in the conditions of social restrictions caused by the COVID-19 pandemic are specified. Complex social situations are classified according to the scale of a person's experience of situations. Factors of problem interaction of social subjects are determined: cyclic character of collective trauma action upon groups, lack or changes of group identity and others. Patterns of the manifestation of psychological phenomena of interaction in complex social situations, the impact of collective trauma on social groups, the use of mythologisms of group confrontation were empirically confirmed (2997 people; 4260 news reports; 54000 online contacts). Group constructive and destructive strategies of elaboration of difficult situations are revealed. Means of psychological

help to social subjects are offered. Group resources of overcoming of difficult social situations are defined.

Індекс УДК: 159.9, 159.9:[316.454.54+316.455]+316.48

Коди тематичних рубрик: 15.81

Керівники роботи

Власне Прізвище Ім'я По-батькові: Чорна Лідія Георгіївна

Науковий ступінь: к. психол. н.

Вчене звання: с.н.с.

Ідентифікатор ORCID ID:

Додаткова інформація:

VIII. Наукова (науково-технічна) продукція (НТП)

Назва НТП українською: Проблемна взаємодія в групах: феноменологія, чинники, профілактика : монографія / за наук. ред. Л. Г. Чорної (8,0 авт. арк.; укр. мовою)

Назва НТП англійською: Problem interaction in groups: phenomenology, factors, prevention : Monograph / L. H. Chorna (Ed.) (8,0 a. p.; in Ukr.)

НТП, яку передбачалося створити:

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: Рукопис монографії (8,0 авт. арк.)

Галузь застосування: 72.20; 85.42

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: У монографії викладено напрацювання, які розширюють психологічні уявлення про складні соціальні ситуації, розроблено їх класифікацію відповідно до особливостей сприйняття ситуацій членами груп та феноменології групової взаємодії. Визначено чинники, тенденції і закономірності проблемної взаємодії соціальних суб'єктів у ситуаціях групової напруженості, стресу та фрустрованості, конфлікту, кризи та колективної травми (ситуаціях гібридної війни Росії проти України, вимушеної міграції переселенців, соціальних трансформацій, медичної реформи, пандемії COVID-19).

Соціально-економічна спрямованість НТП: Поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих, Сприяння оптимізації внутрішньогрупової та міжгрупової взаємодії в складних соціальних ситуаціях, корекції та профілактиці їх негативних наслідків, відновленню ресурсів груп.

Вплив НТП на довкілля:

Впровадження НТП: Впроваджено

Практична реалізація НТП

Початок етапу:

Закінчення етапу:

Споживачі продукції: Науковці, які розробляють проблеми соціальної психології та суміжних з нею галузей науки, Аспіранти і студенти, Психологи, Викладачі психологічних дисциплін, Психологічні служби, Керівники органів державної влади, місцевого самоврядування, органів управління освітою, Професійні психологічні асоціації, Волонтерські організації

Перспективні ринки: Україна

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.:

Права, що надаються інвестору після завершення роботи:

Наявність бізнес-плану:

Техніко-економічне обґрунтування:

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:

Очікуваний термін окупності (років):

Додаткова інформація:

Назва НТП українською: Групові ресурси подолання наслідків негативних соціальних явищ : практичний посібник / за наук. ред. Л. Г. Чорної ; авт. кол.: Чорна Л. Г., Горностай П. П., Вус В. І., Коробанова О. Л., Плетка О. Т. (6,0 авт. арк.; укр. мовою)

Назва НТП англійською: Group resources of coping the consequences of negative social phenomena : Practical handbook / L. H. Chorna (Ed.) ; authors: Chorna L. H., Hornostai P. P., Yaremchuk O. V., Vus V. I., Korobanova O. L., Pletka O. T. (6,0 a. p.; in Ukr.)

НТП, яку передбачалося створити:

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: Рукопис практичного посібника (6,0 авт. арк.)

Галузь застосування: 85.42; 85.31; 85.59; 88.99; 86.90; 94.99.

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: У практичному посібнику викладено напрацювання, які розширюють уявлення про групову феноменологію соціальної взаємодії, визначають її деструктивний і конструктивний контексти, психологічні наслідки. Представлено широке коло групових ресурсів долати складних соціальних ситуацій: групова дискусія, соціодрама, технологія символізації травматичного досвіду учасників групи, методи дії, складання групових наративів, засоби фасилітації здорових стосунків у малій групі, конструктивні стратегії взаємодії.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих, Сприяння оптимізації внутрішньогрупової та міжгрупової взаємодії в складних соціальних ситуаціях, корекції та профілактиці їх негативних наслідків, відновленню ресурсів груп.

Вплив НТП на довкілля:

Впровадження НТП: Впроваджено

Практична реалізація НТП

Початок етапу:

Закінчення етапу:

Споживачі продукції: Викладачі психологічних дисциплін закладів вищої освіти, Науковці, Студенти, Професійні психологічні асоціації, Волонтерські організації, Психологи закладів освіти, інших психологічних служб

Перспективні ринки: Україна

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.:

Права, що надаються інвестору після завершення роботи:

Наявність бізнес-плану:

Техніко-економічне обґрунтування:

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:

Очікуваний термін окупності (років):

Додаткова інформація:

Назва НТП українською: Практика психологічної та соціально-педагогічної допомоги в екстремальних

ситуаціях у закладах освіти : навчальна програма курсу підвищення кваліфікації психологів та соціальних працівників системи освіти / Плетка О. Т. (0,7 авт. арк.; укр. мовою)

Назва НТП англійською: The practice of psychological and socio-pedagogical assistance in extreme situations in educational institutions : Education program of the advanced training course for psychologists and social workers of the education system / Pletka O. T. (0,7 a. p.; in Ukr.)

НТП, яку передбачалося створити:

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: Рукопис навчальної програми курсу підвищення кваліфікації психологів та соціальних працівників системи освіти (0,7 авт. арк.)

Галузь застосування: 85.59; 85.60; 86.90.

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: Програма висвітлює особливості: роботи в умовах ситуацій екстремального типу в закладах освіти; соціально-педагогічної та психологічної підтримки різних груп населення (учнів, їх батьків та педагогів), що переживають наслідки травматичних подій; супроводу дітей та їхніх родин в кризових умовах. Мета полягає у засвоєнні технологій роботи в кризових умовах, підвищенні компетентності у наданні допомоги. Розрахована на 72 години та складається з 7 занять, 2 супервізій та самостійної роботи. Програма спирається на світові аналоги таких програм підготовки фахівців з кризової психології та респондерства, також містить доробки вітчизняних фахівців та авторські надбання щодо респондерства та волонтерства під егідою Товариства Червоного Хреста України в умовах надзвичайних ситуацій.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих, Підготовка фахівців за такою спеціалізацією сприят мінімізації негативних соціально-психологічних наслідків травматичних подій, підвищенню ефективності психологічної допомоги в кризових умовах.

Вплив НТП на довкілля:

Впровадження НТП: Впроваджено

Практична реалізація НТП

Початок етапу: 01.2020

Закінчення етапу: 12.2020

Споживачі продукції: Психологи та соціальні працівники системи освіти

Перспективні ринки: Україна

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.:

Права, що надаються інвестору після завершення роботи:

Наявність бізнес-плану:

Техніко-економічне обґрунтування:

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:

Очікуваний термін окупності (років):

Додаткова інформація:

IX. Бібліографічний опис

Чорна Л. Г. Міф як засіб формування квазінової соціальної ідентичності / Л. Г. Чорна // Наукові студії із соціальної та політичної психології. – Вип. 45(48). – 2020. – С. 36-49. – Також доступно в Інтернеті: [https://doi.org/10.33120/ssj.vi45\(48\).140](https://doi.org/10.33120/ssj.vi45(48).140).

Горностай П. П. Інформаційна травма: феноменологія і психопатологія / П. П. Горностай // Проблеми політичної психології. – Вип. 9(23). – 2020. – С. 38-53. – Також доступно в Інтернеті: <https://doi.org/10.33120/popp-Vol23-Year2020-45>.

Vus V. Assessment of the relation between religiosity, anxiety, depression and psychological resilience in nursing staff [Digital resource] / E. Fradelos, V. Alikari, V. Vus, I. Papathanasiou, K.Tsaras, F. Tzavella, D. Lekka // Health Psychology Research. – Vol. 8. – Iss. 1. – 2020. – P. 30-34. – Access mode: <https://doi.org/10.4081/hpr.2020.8234>.

Коробанова О. Л. Соціальна взаємодія та переживання складних соціальних ситуацій в умовах пандемії COVID-19 / О. Л. Коробанова // Проблеми політичної психології. – Вип. 9(23). – 2020. – С. 72-93. – Також доступно в Інтернеті: <https://doi.org/10.33120/popp-Vol23-Year2020-47>.

Дишлова Н. В. Особливості проживання та долання складних соціальних ситуацій усиновлювачами в груповій психологічній роботі / Н. В. Дишлова // Наукові студії із соціальної та політичної психології. – Вип. 46(49). – 2020. – С. 145-157. – Також доступно в Інтернеті: [https://doi.org/10.33120/ssj.vi46\(49\).164](https://doi.org/10.33120/ssj.vi46(49).164).

Плетка О. Т. Стратегії долання складних соціальних ситуацій на основі символізації групового досвіду / О. Т. Плетка // Проблеми політичної психології. – Вип. 9(23). – 2020. – С. 110-125. – Також доступно в Інтернеті: <https://doi.org/10.33120/popp-Vol23-Year2020-48>.

X. Заключні відомості

Керівник юридичної особи

Слюсаревський Микола Миколайович
к. психол. н.

Перелік осіб-виконавців

Вус Віктор Ілларіонович
(к. психол. н.)

Горностай Павло Петрович
(д.психол.н., 19.00.05)

Дишлова Наталія Володимирівна
(к. психол. н.)

Коробанова Ольга Леонідівна
(к. психол. н.)

Плетка Ольга Тарасівна

Ревера Ірина Іванівна

Яремчук Оксана Василівна
(д. психол. н., 19.00.05)

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Григоровська Л. В.

Телефон

+38 (044) 425-24-08

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

